

ŽELEZNÁ NEDĚLE

BUĎ PROROK

aneb

PŘÍBĚH O ANDĚLSKÉM SNĚŽENÍ

První adventní neděli se říká železná. Je to den, kdy začínáme se zapalováním čtyř svíček na adventním věnci. Svíčky jsou čtyři, stejně jako týdny, které zbývají do Vánoc!

Ale nezapalujeme všechny najednou! To by byla mela! Postupně rozzáříme každou neděli jednu. Tou dnešní, první svíčkou, pamatujeme na proroky. Ti předpověděli narození Ježíše. Říká se jí svíce proroků. Prorok je expert. Znalec budoucnosti, který ví víc než většina ostatních. Dokáže vidět dopředu. Ten se má.

Být tak prorokem! Alespoň na malou chvíli. Člověk by hned věděl, jestli příští týden odpadne tělák, nebo jestli budou Vánoce na sněhu, či na blátě.

Náhodou by to klidně šlo. Existuje způsob, jak si zahrát na proroka a předpovědět, kdy začne sněžit! Chce to pořádně se proběhnout venku, bedlivě pozorovat oblohu a zkusit potkat anděla. To je základ. Andělé toho totiž o sněhu dost vědí.

Máš vůbec potuchy, kde se sněžení bere? Nemáš? To budeš koukat! To, že je nebe plné andělů, asi není třeba připomínat. Obzvlášť v období zimy se to jimi v oblacích jenom hemží. Na nebeských gaučích polehávají andělé různých velikostí, barev, funkcí, jmen a důležitosti. Nás ale zajímají především ti malí neposední andílci, kteří si nečistí zuby. Ti mají poflakování na gauči zakázáno. Kdo je andělský lempl a nečistí si zuby, musí za trest celé hodiny poskakovat po mracích. A jak se pod anděly mraky natřásají, padá z nich na zem sníh. No, tak takhle to je. Alespoň tedy myslím. Pořád nic? Venku nepadla ani vločka? Neházej víru v anděly do kotle. Obrát stránku a zaříd si svoje vlastní sněžení tady v knížce.

Na nebi je plno andělů, ale na našem obrázku jen jeden. Co takhle dokreslit další? A také je tu dost přelidněno. Hodilo by se nějaké zvíře.

TRADIČNÍK

Myšlenky a lidské zkušenosti si předáváme z generace na generaci. Tomu se říká tradice. Tradice jsou bezva. Propojují nás s našimi předky ale i s lidmi, kteří jsou s námi teď a tady. A dokonce i s těmi, kteří teprve přijdou na svět po nás. Jako by s sebou tradice přinášely pevnější půdu pod nohama, nemáš ten pocit?

ROZKVELLÁ BARBORKA

Každoročně 4. prosince je svátek svaté Barbory, patronky horníků, zedníků, zajatců, ale i dívek. Děvčata v tento den trhají třešňové větvičky. Říká se jim barborky. Když barborka ve váze nejpozději na Štědrý večer rozkvetne, dívka může v příštím roce počítat s krásným ženichem a veselou svatbou.

MIKULÁŠ

Svatý Mikuláš byl biskup. Tedy jeden z nejvýše postavených představitelů katolické církve. A byl to štědrý biskup. Žil před mnoha stovkami let, ale my si jeho štědrost připomínáme každý rok 5. prosince. To je den před tím, než zemřel. Mikuláš nás navštěvuje s andělem a čertem, symboly dobra a zla. Dohromady jim to klapě. Všeho tak akorát. Jak to má v životě být.

SEDM HRNEČKŮ

Sedm hrnečků sloužilo dřív k věštění budoucnosti. Pod každý hrneček patří jeden symbol. Mince přináší bohatství, uhlí nemoc, prsten svatbu či lásku, hřebínek varuje před nedostatkem, šátek předvídá cestu, chléb štěstí a dudlík miminko. Pak už jen zavázat oči, zamíchat hrnečky a jeden si vybrat.

VYBARVENÁ ZIMA

„Kdo si oblík kulicha?

Přeci táta hroch!

„Ten kulich ti pelichá!“

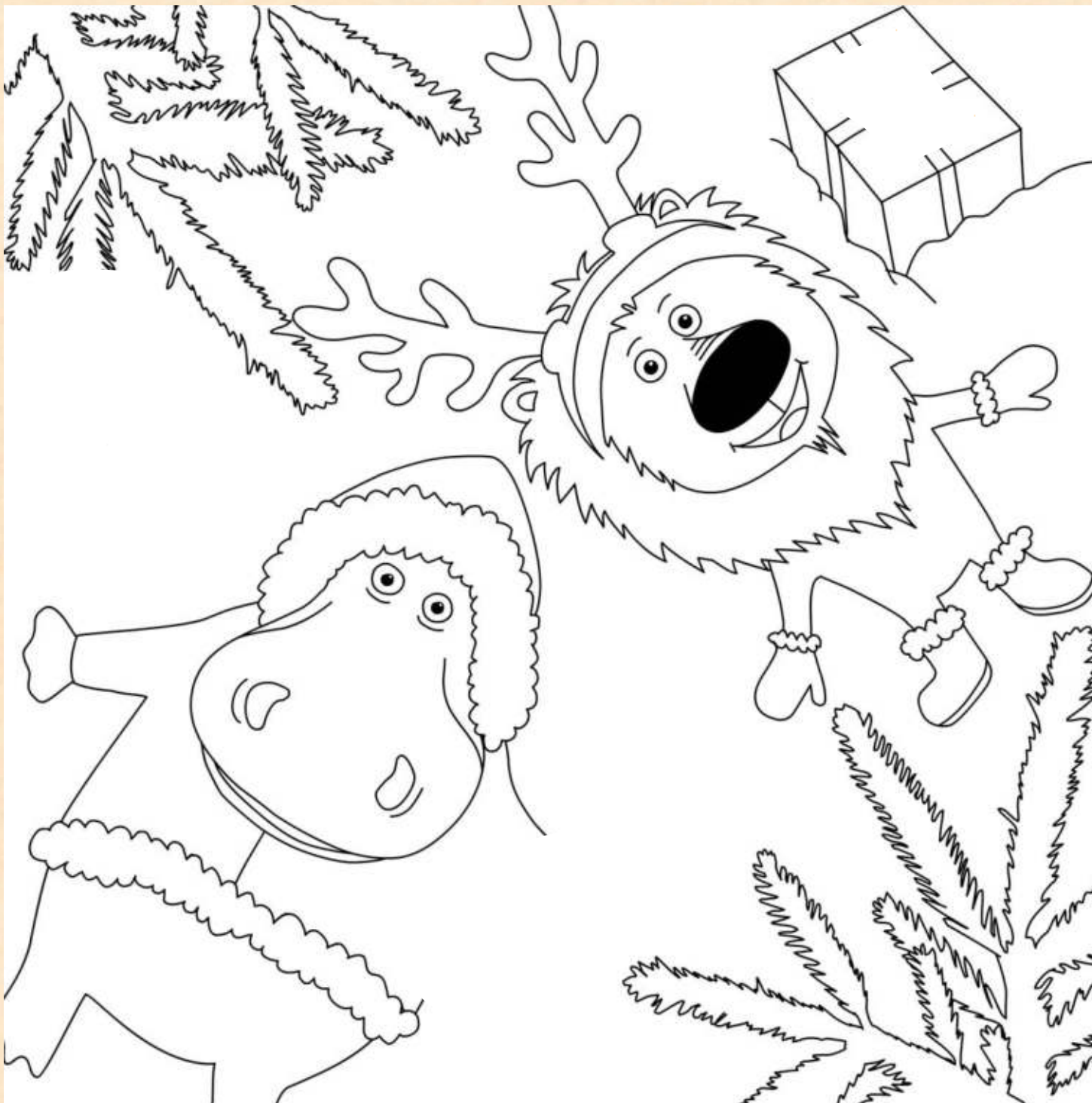
Ozvalo se do ticha.

„Ten kulich ti pelichá!“

Volá na něj přes půl lesa,
u toho si patku česá,
strejda nosoroh.

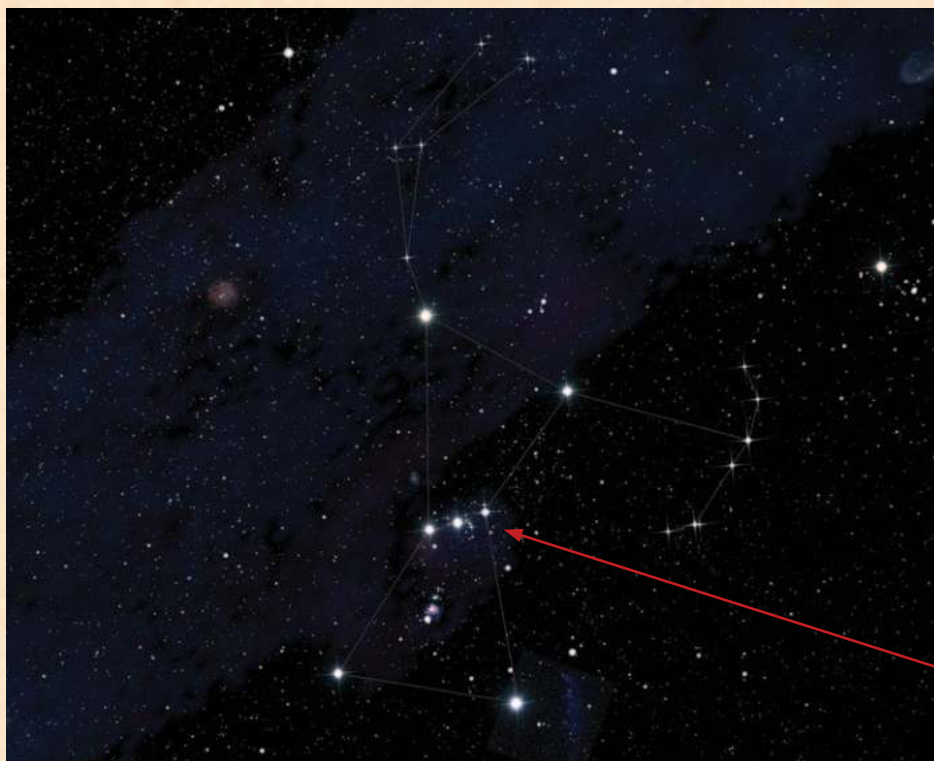
Obkresli ilustraci na vedlejší straně. Některé části nám z ní vypadaly a potřebují doplnit. Jestli chceš, tak omalovánky také vybarvi.

VÁNOČNÍ TELESKOP

Řekni: Vánoce! Slyšíš to? Je tam! NOC! Aby ne. V době kolem Vánoc jsou noci nejdelší z celého roku. Vždyť 21. prosince je zimní slunovrat, tedy úplně nejkratší den, a tudíž nejdelší den v roce. Během adventu nám hvězdy a souhvězdí tedy nejdéle svítí. A bývá jich plná obloha!

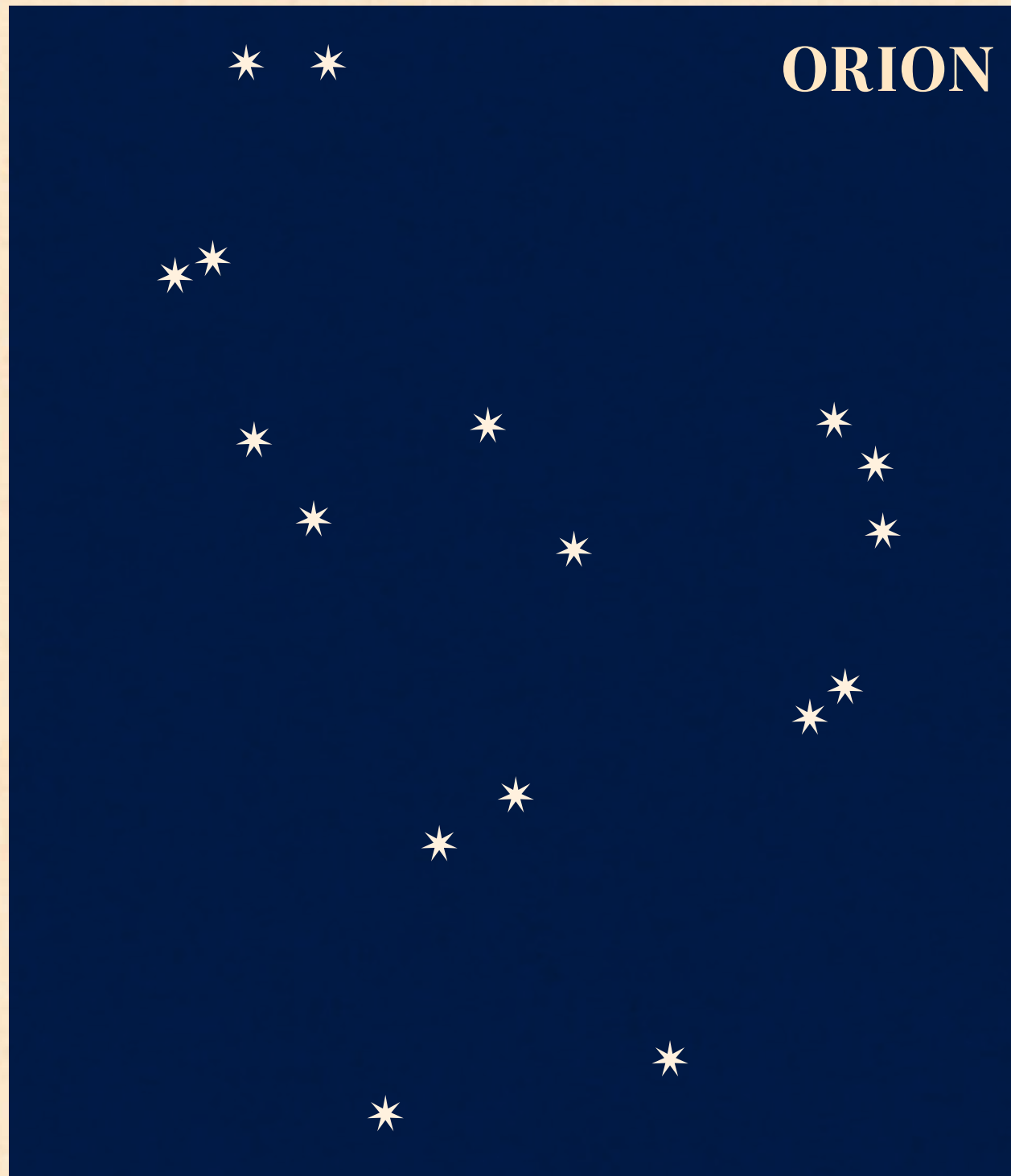

Nejnápadnějším souhvězdím je **Orion**. Orion byl vášnivý lukostřelec. Lovem byl úplně posedlý. Jednoho dne tenhle chlapík okouznil svými schopnostmi bájnou Artemis, bohyni lovu. Stali se z nich partáci, jak se dneska říká. To se však nelíbilo Artemidinu bratrovi. Asi žárlil. Vsadil se se sestrou, kdo do prý se jako první trefí do tečky na hladině. To, že onou vzdálenou tečkou je právě Orion, jí však povedený bratříček neprozradil. A tak vítězka lukostřeleckého klání Artemis našla na mořském břehu přítele Oriona zasaženého jejím vlastním šípem. Byla z toho tak smutná, že zařídila Orionovo vyzdvižení na nebesa. A tak podle starořecké báje vzniklo souhvězdí Orion.

Na první pohled je na zimní obloze vidět trojice hvězd seřazených vedle sebe. To je **Orionův pás**.

*A teď spoj hvězdy podle obrázku
tak, aby vzniklo souhvězdí Orion.*

Spoj očíslované hvězdy a vytvoř souhvězdí

RYBY

KOZOROH

A teď můžeš spojovat neočíslované hvězdy, jak se ti zlíbí. Budeš objevitelem svých vlastních fantastických souhvězdí! Nezapomeň jim vymyslet jména.

JIDÁŠKOVO BLUDIŠTĚ

Ztratila se Betlémská hvězda! Pomóóóc!

Pachatelem krádeže je Jidášek! Největší rošťák z celého příběhu o Ježíškovi.

Jidášek, tedy Jidáš, byl původně jeden z dvanácti Ježíšových učedníků, ale pak ho zradil. A to se kamarádům nedělá.

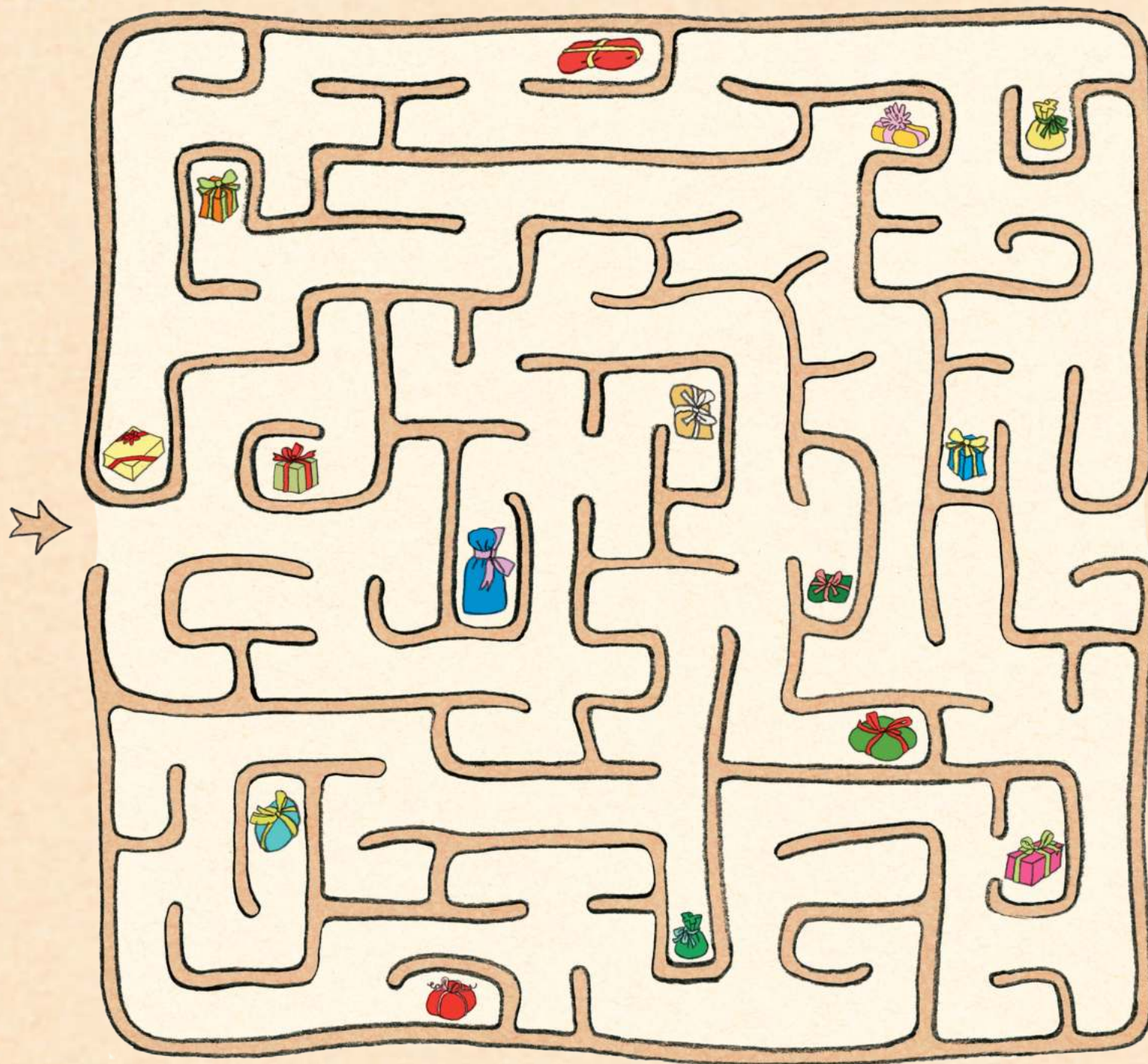
Jidášek tuší, že pod jeho vánočním stromečkem bude letos nejspíš pusto a prázdno. Naštval se, protože ostatní lidé, a hlavně děti, na rozdíl od něj, dostanou krásné dárky. A tak se rozhodl zašantročit Betlémskou hvězdu, aby se z dárků neradoval nikdo. Myslí si, že betlémské světlo svítí dárkům na cestu pod stromeček.

Je to truhlík, tenhle hošík, když neví, že Betlémská hvězda sloužila k něčemu úplně jinému. A taky, že dárek, alespoň malý, si na Vánoce zaslouží každý. I to největší zlobidlo ve vesmíru.

Kdysi bylo napsáno, že Betlémská hvězda pomohla mudrcům z východu najít cestu do Betléma. Když přišli, poklonili se Ježíškovi a předali mu dary. Po několika staletích se těmto mudrcům začalo říkat Tři králové – Kašpar, Melichar, Baltazar, ty znáš, ne? (Na Tři krále se ale můžeš těšit až po Vánocích čili po adventu. Stavení a domácnosti obcházejí s koledou 6. ledna.)

Najdi skrýš, kam Jidášek zašil Betlémskou hvězdu, a cestou pro toho nezdvoračka posbírej co nejvíc dárků. Třeba když uvidí, jak na sebe lidé dokážou být hodní, tak se pro příště trochu polepší.

MAPA VÁNOC V EVROPĚ

Dopiš do slepé mapy Vánoc názvy států, které znáš.

SLOVENSKO

Slovenská republika je střeoevropský stát, náš souse. Hlavním městem je Bratislava a nejvíc ze všeho se tady mluví slovensky. Vánoce se řeknou VIANOCE. Nejstarší slovenské pojmenování Vánoc, které se dodnes sem tam používá, je Kračún. I když původně to znamenalo spíš zimní slunovrat. Vánoce slaví Slováci podobně jako my. Akorát se na Štědrý den necpou rybí polévkou. Místo toho si dají kapustnicu. To je něco jako naše zelňačka.

Recept

na slovenskou vánoční kapustnicu:

Připrav si tyto dobroty:

300 g uzeného masa, 200 g paprikové pikantní klobásy,
10 g sušených hřibů, sůl, 1 svazek polévkové zeleniny,
300 g kyselého zelí, 150 g slaniny dobře prorostlé, 1 cibuli,
1 lžíci hladké mouky, majoránku

Takhle to uvař:

Maso a houby uvař v mírně osolené vodě. Chvilku před dovařením přidej očištěnou a pokrájenou zeleninu. Všechno spolu uvař do měkka. Kyselé zelí pokrájej nadrobno a uvař v jiném hrnci v malém množství vody. Když je zelí měkké, sced' na něj masový vývar a zahusti zásmazkou, kterou si připrav ze slaniny, cibule orestované klobásky nakrájené na kolečka a hladké mouky. Chvilí spolu všechno zase povař. Potom přidej uvařené uzené maso nakrájené na kousky, houby a zeleninu. Hotovou kapustnicu podle potřeby dochuť solí a majoránkou.

POLSKO

Polská republika je také střeoevropský stát a náš souse. Hlavním městem je Varšava a nejvíc ze všeho se tady mluví polsky. Vánoce se řeknou Bože Narodzenie. Když v Polsku zasedneš ke štědrovečernímu stolu, můžeš si brousit zuby na 12 chodů. Je jich stejně jako Ježíšových apoštolů. Taky počítej s tím, že na stole bude o jeden talíř a příbor navíc. Ne, kvůli tomu, že je někdo nenasyta a potřebuje si přidat, ale proto, kdyby přišel nečekaný host.

*A jak se tedy jmenovalo
12 Ježíšových apoštolů
neboli učedníků
neboli žáků?*

*Jméno toho dvanáctého
najdeš v tajence.*

			1. J																	
			2. T																	
		3. J								S										
4. M																				
			5. B																	
			6. Š							H										
			7. F																	
8. Š																				
			9. O																	
		10. J																		
11. N																				
										T										

ADVENTNÍ AZ KVÍZ

1. Prorok je:

- A) prodavač adventních věnců na vánočních trzích
- B) ten, který dokáže dopředu předpovědět některé události
- C) roční členský příspěvek v klubu odpůrců Vánoc

2. „Barborka“ se v období adventu říká:

- A) tradiční větvičky z třešňových stromů
- B) figurce z kaštanů připomínající štěně
- C) vánočnímu kaktusu

3. Souhvězdí Orion poznáš podle:

- A) čtyř zářivých hvězd připomínajících tabulku čokolády
- B) zelené blikající hvězdy nalevo od Mléčné dráhy
- C) tří hvězd seřazených vedle sebe, kterým se říká Orionův pás

